

N:o 107.

Af herr **P. Waldenström**, om utsträckning af rätten till civil-
äktenskap för medlemmar af svenska kyrkan.

Under de senare årtiondena har man mer och mer lärt sig inse det olämpliga, ja vidriga i att *påtvinga* människor religiösa handlingar mot deras vilja. Tvångsdop, tvångskonfirmation, tvångsnattvardsgång har man tagit bort, men *tvångsvigsel* står ännu kvar för kontrahenter, medlemmar af svenska kyrkan, som en gång begått nattvarden i samma kyrka, om de annars vilja hafva sitt äktenskap lagligen erkänt. Då nu ingen kan neka, att civiläktenskapet är lika sedligt, lika heligt, för Gud lika välbehagligt och för staten lika tryggande som det kyrkliga, hvad finnes då för skäl för staten att påtvinga *vissa* kontrahenter kyrklig vigsel mot deras vilja samt tvinga prester att förrätta den, huru motbjudande och förhatligt det än må vara för dem att sålunda tvinga sig på människor? För kyrkan kan det icke heller vara af något intresse, då hennes uppgift är att *tjena sanningen*, men hvarje *påtvingad* religiös handling är *till sitt väsen en lögn*, som är egnad att hos den tvingade uppväcka icke kärlek utan förakt för henne. Det lider intet tvifvel, att detta tvång en gång *måste* bort ur vår lagstiftning. Men det bör ej dröja länge. Derfor tager jag mig friheten att åter framlägga en motion, som jag flere gånger förut väckt, nemligen,

att Riksdagen må för sin del besluta sådan ändring i nu gällande lag för äktenskaps ingående att äfven kontrahenter, som äro medlemmar af svenska

kyrkan samt inom henne begått nattvarden, må kunna vid äktenskaps ingående välja den civila formen.

Stockholm den 27 januari 1900.

P. Waldenström.

N:o 108.

Af herr **David Bergström**, om *skrifvelse till Kongl. Maj:t, angående indragande af landshöfdingetjensterna eller vissa af dem m. m.*

I dessa tider, då statens utgifter växa med en enorm hastighet och stora anslag äskas såsom dyrtidstillägg åt statens tjänstemän, saknas ingalunda anledningar att se till, huruvida några besparingar möjligen kunde göras genom indragning af öfverflödiga embeten och af de dermed förenade lönerna. Bland de embeten och tjänster, som härvid kunna och böra komma i fråga, torde landshöfdingetjensterna befinna sig i främsta linien. Deras nytta och behöflighet ha också vid flere tillfällen efter 1809 stälts under debatt, och endast den omständigheten att någon grundligare utredning i ämnet aldrig blifvit verkställd torde förklara, att icke dessa tjänster länge sedan blifvit indragna eller åtminstone, i samband med en omorganisation af landshöfdingeinstitutionen, till antalet minskade.

Det är en gammal klagan, att landshöfdingarne ofta äro borta från sina län och sina tjänster i långa tider, upptagna af andra uppdrag eller enskilda angelägenheter, och lika gammal är också slutsatsen, att landshöfdingetjensterna äro öfverflödiga.

Redan den förste motionären i detta ämne under vårt nuvarande